

Half werk van de politie is soms al genoeg

Half werk van de politie is soms al genoeg

A39 is de codenaam voor de aanpak van een criminele familie waarbij we combinatie vermoeden van vastgoedfraude, witwassen, belastingfraude, oplichting, vermenging van onderwereld en bovenwereld, noem maar op... Er is maatschappelijke schade, aannemers gaan failliet, de belastingdienst loopt enorme sommen mis aan gemeenschapsgeld en vergunningen van de gemeente worden misbruikt. De burgemeester heeft deze casus aangevraagd en via de lokale driehoek is het verzoek ingediend.

Op het informatieplein van het RIEC zijn alle gesloten bronnen bij elkaar gelegd en ontstond een beter beeld wat er aan de hand was. Sinds voorjaar 2014 hebben de projectleiders groen licht gekregen van de regionale integrale stuurcommissie om de informatie te verdiepen. Begonnen werd met de politie en de belastingdienst. Eigenlijk, vergaten zij de gemeenten, maar ontdekten gaandeweg dat veel aspecten in deze zaak de gemeente raakten en kennis misten. Nu werken drie projectleiders samen.

De projectleiders hebben hun gezamenlijk doelen helder: criminaliseren van de subjecten, zoveel mogelijk geld afpakken, waar mogelijk vergunningen intrekken, imago schade toebrengen, bestaande illegale structuur verstoren, doorbreken hypotheek - en bouwfraude. Trots zijn zij op de manier waarop men met elkaar in gesprek is. "We hebben meer kansen en mogelijkheden om de positie van deze mensen onder uit te halen."

Alleen door samenwerking resultaat

"Voor ons in het Noorden is dit een nieuwe werkwijze en het bevalt zo goed dat we alle drie vanuit onze ervaring hier over willen vertellen."

Over de voordelen zijn Willem Bes (teamleider politie), Wim ten Brinke (Team Externe Overheidssamenwerking Belastingdienst) en Rija Blaauw, juridisch concern adviseur openbare orde en veiligheid, eensgezind.

Het grote voordeel is dat we door informatie te delen nu zaken voor elkaar krijgen en dat is ons bijzonder niet eerder gelukt. Wim: "Als belastingdienst kregen we deze subjecten niet bij de veler te pakken en nu gaan we ze binnenkort pijn doen. Dat kan omdat we een veel gedegenere integrale analyse maakten door onze informatie te bundelen." Willem vult aan: "Klopt, ook als politie sloegen we aan op de naam maar hadden tot nu toe niets hard kunnen maken, nooit tot een keiharde veroordeling kunnen komen."

Timing

Wim: "Verder is timing een belangrijk punt. Wie kan het eerste een resultaat boeken? Het bestuursrecht kan in sommige gevallen bij het verdacht zijn al via BIBOB een vergunning intrekken. Daarvoor is dan niet nodig dat er succesvolle strafrechtelijke vervolging is geweest. Onze kansen liggen vaak ook qua tijd in elkaars verlengde. Belangrijk is dat Rija adviseur is van de burgemeester. Je kunt je voorstellen dat zoals in ons geval wanneer de onderwereld ook investeert in de stad, en daar is de stad ook blij mee is. Rija voelt aan hoe en waar het nodig is om bestuurlijk draagvlak te creëren."

Willem: "Door kennis uit onderzoeken te delen kunnen we voorkomen dat het imago van bestuurders beschadigd wordt."

De politie is te ijverig

Rija: "Het vraagt een cultuuromslag in de samenwerking tussen de drie kolommen.

Niet het belang van jouw kolom is richtinggevend voor wat je doet maar soms dien je op dat moment alleen het belang van de andere kolom.

We moeten als partners ook aan uitvoerenden laten zien wat we willen bereiken zodat zij begrijpen waar het om gaat."

Willem Bes: "Klopt als politie en OM focussen we normaliter op boeven achter tralies brengen. Deze werkwijze vergt een andere mind set, niet je eigen doel realiseren maar het delen van informatie en daar tactisch op inspelen. Het is belangrijk om aan de collega's uit te leggen dat we werken aan andere resultaten dan waar we als politie gewoon zijn om aan te werken."

Rija: "Dit vergt een vertaalslag naar het team van rechercheurs, daar is alle energie gericht op het strafrecht, boeven vangen en ze veroordeeld krijgen. Maar bestuursrechtelijk heb ik er soms genoeg aan dat er voldoende feiten en omstandigheden zijn om iemand als verdachte aan te merken. Het is dan niet nodig dat er ook een strafrechtelijke veroordeling volgt. Dat idee is een vloeken in de kerk voor een rechercheur. Soms kan half werk van de politie al genoeg zijn om de gemeente in positie te brengen. Dat inzicht was het keerpunt bij de politie."

Satépén

Satépennen steken door de drie kolommen heen, dat is de term die de werkwijze karakteriseert.

Rija: "Door informatie te delen kunnen we gezamenlijk richting geven hoe het onderzoek loopt en nadenken hoe we de beperkte capaciteit inzetten.

Wat pakken we het eerste op, waar leggen we de meeste nadruk op? Bouwfraude? Financieel onderzoek op de horecabedrijven? Witwassen? Resultaten van politie en belastingdienst zijn cruciaal voor de vraag of, en in welke mate, de gemeente bestuursrechtelijk op kan treden. Het

is het voortdurend afwegen van de belangen van de drie partijen dat richtinggevend is voor het onderzoek en de stappen die we daarin zetten." De Politieacademie gebruikt cookies om het gebruiksgemak te verbeteren. Door op "Ok" te klikken accepteer je dat er cookies gebruikt

Begrip voor elkaars belangen

In de integrale weegploeg heeft iedere partij zich verplicht om capaciteit vrij te maken. Maar de politie liep twee maanden vertraging op wegens capaciteitsgebrek.

Willem Bes: "Waar ik trots op ben is dat we erg professioneel met elkaar omgaan en er is begrip voor elkaars positie. Als politie krijgen wij telkens andere prioriteiten, nu moet er ineens capaciteit vrijgemaakt worden voor onderzoek naar uitreizigers of vermeende dode mensen. We zijn een ad hoc organisatie en daardoor halen we onze planning niet.

Er was begrip bij de partners dat we uit de tijd liepen."

Rija vult aan: "Toch moeten we er voor waken dat het kolombelang een eigen leven gaat leiden. Gezien de grote afhankelijkheid van elkaar zou idealiter de benodigde capaciteit vooraf gegarandeerd moeten worden. Soms is men krampachtig over het delen van informatie. Om tafel mag je alles vertellen, met de wet Bibob mag ik heel veel weten."

Andere partners nemen niet het voortouw

Rija: "Het is een crime om in de gemeentebegroting meer capaciteit beschikbaar te krijgen voor de gemeentelijke inzet. Maar toch wil ik een kritische noot plaatsen dat de politie of het RIEC in het algemeen teveel het voortouw neemt bij de aanpak van ondermijning, gemeenten worden niet erg gestimuleerd om zelf meer het initiatief te nemen. Alle kennisontwikkeling komt nu vooral vanuit de Politieacademie. Van de VNG zie ik weinig. Procesverbetering in de aanpak van de ondermijning is niet alleen een zaak van de politie, integendeel."

Tegengestelde belangen?

Willem Bes: "Wij hebben nog niet een keer stekeligheden gehad.

Voor de gemeente was het wel moeilijk hoor, want het was een enorm traag voorspel om te komen tot een preweeg document, dat nam wel anderhalf jaar in beslag.

Maar neem een fictieve situatie dat de gemeente een fout heeft gemaakt met het verlenen van een vergunning. Wordt dat openlijk toegegeven of trekt men de handen er van af?"

Wim: "Ja spanningsvol? Misschien moeten we alert zijn om ons niet te laten verdelen als we toe zijn aan het delen van het succes."

Rija Blaauw

Rija.blaauw@groningen.nl

[Disclaimer](#)

« waakzaam en dienstbaar »

